

EL CAS «JUNQUITO», L'EXCUSA APROFITADA

Els misteris del Sàhara

El gir atlantista de la política internacional del PSOE es situa al darrere de l'actuació contra el Front Polisario. L'actuació espanyola al nord d'Àfrica, però, amaga encara moltes incògnites.

Josep M. Sanmartí

CARLES FRANC: SC

EL dia vuit d'octubre el govern central donà oficialment per tancat l'afer de l'atac al pesquer «Junquito» (EL TEMPS, núm. 68-7-10-85) amb unes vagues explicacions a la comissió d'Afers Extranjeros del Congrés dels Diputats per part dels ministres d'Afers Exteriors, Francisco Fernández Ordóñez, i de Defensa, Narcís Serra. Uns dies abans, amb els sis pescadors canaris agafats pel Front Polisario ja a casa, el govern havia clausurat com a represàlia les tres oficines d'informació del Front a Madrid, Barcelona i Las Palmas, «en règim de tolerància», i n'havia expulsat els representants oficiosos, una mica de mala manera.

En resum, la tesi del govern és que l'incident s'ha acabat amb l'esmentada expulsió dels polisaris, que aquest no afectarà la política global d'Espanya al Magrib (és a dir, que no es reconeix la sobirania marroquina so-

bre el Sàhara occidental, que el procés de descolonització s'ha de cloure amb un referèndum lliure, que l'FP no és l'únic representant del poble saharià i que el reconeixement de la RASD depèn del resultat del referèndum), i que al sud del cap Bojador hi ha unes zones perilloses i sense garanties, dins les quals els pesquers no poden gaudir de la protecció espanyola o marroquina.

Des del punt de vista militar, el govern sosté que l'actuació de la patrullera «Tagomago» fou totalment correcta i que actuà sempre en missió humanitària, cosa que li permeté utilitzar l'anomenat «dret de pas innocent» per a vaixells de guerra en aigües jurisdiccionals. El comandament naval evità sempre convertir la doble agressió polisària en un cas bèl·lic i per això no s'utilitzà la flota, ni l'aviació. La sortida posterior del destructor «Almirante Ferrándiz» fou deguda tan sols a la necessitat de

protegir des d'aigües internacionals la «Tagomago», mentre aquesta continuava buscant a la costa els supervivents del «Junquito».

Finalment, Narcís Serra manifestà que era «intolerable» que al mateix temps que s'enterrava un caporal mort en una acció humanitària s'homenatgés els agressors amb un sopar, fet que justificà, segons ell, la brusca expulsió del cap polisari, Ahmed Buhari.

El Polisario com a pretext

Les explicacions d'ambdós ministres no convenceren, ni de bon tros, els portaveus de l'oposició i, per exemple, un partit tan poc sospitós de simpaties polisàries com el PNB sostingué fins al final que l'afer serví de pretext al govern per a desempallegar-se d'una vegada del Polisario i arrencar-se definitivament amb el Marroc. Els altres grups aprofitaren l'avinentesa per explotar la difícil situació en què es trobaven ambdós ministres i les escandaloses contradiccions socialistes en aquesta matèria. Tanmateix, la impressió general és que el fons de la qüestió continua sent tan fosc com abans, o més.

Ningú no ha explicat, per exemple, la inesperada retirada d'Espanya del Sàhara el 1975, malgrat les notícies fonamentades sobre fortes pressions nord-americanes damunt de l'agònic règim franquista, per evitar que el

Narcís Serra i Fernández Ordóñez: una explicació poc convincent.

Unitats de la Marina sahariana.

Sàhara passés a mans d'un moviment revolucionari i per aconseguir que un fidel aliat seu, el Marroc, assumís el control del territori, on es volia ins-

tal·lar una gran base d'observació i dissuasió sobre gran part de l'Àfrica septentrional i occidental. Desbaratada l'operació, sembla que la possible ubicació de la base s'ha traslladat a Canàries, on el tema de l'OTAN és més important que no pas a la resta de l'estat.

Ningú no ha parlat tampoc del cada vegada més important *lobby* marroquí a Espanya, que ja actuà el 1975-76. Amb prou feines, se'n coneixen els importants interessos miners (a Fos Bu-Craa, per posar-ne un exemple) en ferrocarrils, turisme, construcció, com el nou port d'Agadir, futur competidor directe dels canaris, etc). El mateix dia que el Front Polisario era expulsat de Madrid s'arribava a una entesa amb el Marroc sobre armament, si bé el ministre Narcís Serra rebaixà les xifres manejades per l'oposició. El fet més notable és que sembla que el sector públic, és a dir l'administrat pel govern, constitueix la part més important del *lobby* marroquí. L'entrada d'Espanya a la CEE el situa en una posició molt delicada, atès que el Marroc es considerarà fortament perjudicat per aquest ingrés. ¿Què passaria si Rabat, amb el suport francès,

realitzés una ofensiva dins la CEE per contrapesar l'adhesió espanyola?

Ningú no ha parlat tampoc ni de Ceuta, ni de Melilla, dos enclaus indefensables a la llarga i que sistemàticament situen qualsevol govern espanyol en una posició falsa davant dels sectors nacionalistes-reaccionaris, a l'interior, i davant les pretensions marroquines de l'exterior. Només una pregunta: ¿per què Ceuta i Melilla no tenen encara l'estatut d'autonomia que els toca?

Els afanys governamentals per aïllar l'incident del «Junquito» són insostenibles. Si hi ha cap cosa clara en aquest afer, és que s'inscriu en un complex context, en el qual la ruptura amb el Front Polisario té un significat concret i unes conseqüències determinades. Al capdavant, respon al gir atlantista i al progressiu arrencament amb les grans potències occidentals de la diplomàcia i la defensa espanyoles, gir accentuat amb el ministre Fernández Ordóñez. Els desencerts del Front Polisario, empès per la dinàmica bèl·lica, han propiciat aquesta vegada un pas més en l'escalada antiatlantista i en contra de les forces antiimperialistes de dins i de fora d'Espanya. □

Centre
Carles Salvador

CATALÀ PER CORRESPONDÈNCIA

CURSOS DE LENGUA (recomanable per a oposicions, cursos, etc)

Nivells:

- **Iniciació (10 unitats)**
- **Bàsic (25 unitats)**
- **Progressiu (10 unitats)**
- **Preparació per a l'obtenció del títol de professor**

**GEOGRAFIA I HISTÒRIA DEL PAÍS VALENCIÀ
(20 unitats)**

ECONOMIA DEL PAÍS VALENCIÀ (11 unitats)

CENTRE CARLES SALVADOR
Apartat de Correus 941
46080-VALENCIA